

Отримано: 27 вересня 2017 р.

Прорецензовано: 9 жовтня 2017 р.

Прийнято до друку: 10 жовтня 2017 р.

e-mail: karpina@i.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2017-67-141-144

Карпіна О. О. Лексико-семантична репрезентація поняття *depression* у сучасній англійській мові / О. О. Карпіна // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – Острог : Вид-во НаУОА, 2017. – Вип. 67. – С. 141–144.

УДК: 811.111'37'373:616.89-008.454

Олена Олександрівна Карпіна,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОНЯТТЯ *DEPRESSION* У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто лексичні одиниці, які репрезентують поняття депресії в англомовній свідомості. Шляхом проведеного компонентного аналізу було виокремлено ті семантичні компоненти, які слугують маркерами депресивного стану в сучасній англійській мові. Для досягнення семантичної однорідності та виявлення відстані, на якій перебувають лексичні одиниці в заданому семантичному просторі, було здійснено відповідні обрахунки, що уможливили формування ядерного, основного та периферійного складу лексико-семантичної групи.

Ключові слова: лексико-семантична група, лексична одиниця, сема депресії, семантична відстань, семантичний компонент, словникова дефініція, домінанта.

Елена Александровна Карпина,

Восточноєвропейский национальный университет имени Леси Украинской, г. Луцк

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ ПОНЯТИЯ *DEPRESSION* В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

В статье рассмотрены лексические единицы, которые представляют понятие депрессии в англоязычном сознании. Путем проведенного компонентного анализа были выделены те семантические компоненты, которые служат маркерами депрессивного состояния в современном английском языке. Для достижения семантической однородности и выявления расстояния, на котором находятся лексические единицы в заданном семантическом пространстве, были осуществлены соответствующие расчеты, которые дали возможность формирования ядерного, основного и периферийного состава лексико-семантической группы.

Ключевые слова: лексико-семантическая группа, лексическая единица, сема депрессии, семантический компонент, семантическое расстояние словарной дефиниция, доминанта.

Olena Karpina,

Eastern European National University named after Lesia Ukrainka, Lutsk

LEXICO-SEMANTIC REPRESENTATION OF THE NOTION *DEPRESSION* IN MODERN ENGLISH

The article deals with the profound analysis of lexical units that represent the notion of depression in the English language. An effective way of studying the lexical structure of the language is establishing lexico-semantic groups – i.e., words belonging to the same part of speech and describing different aspects of one and the same general notion.

It has been clarified that the lexico-semantic group «depression» presents a set of interconnected linguistic units combined in accordance with specific semes. The fact that the lexeme depression is characterised by a number of semantic components enabled us to apply the filtering mode according to which some specific semes assumed the status of nuclear ones. The analysis of derived linguistic units provides the set of additional semantic components reflecting a wide range of emotional states, moods, symptoms and affects.

Measuring the distance at which the lexical units are located in the given semantic space made it possible to define the nuclear, basic and peripheral zones of the investigated lexico-semantic group.

Key words: lexico-semantic group, lexical unit, depression seme, semantic distance, semantic component, dictionary definition, dominant.

Стрімкий розвиток лінгвістичної науки сприяє виникненню підвищеної уваги до мовних патологій. Феномен депресії, що постає у всій складності психологічних, історико-культурних, соціальних та інших чинників, відбито в лексичних одиницях, які поєднуються у цілісну лексико-семантичну структуру, окреслюють смислові межі сформованого ними депресивного комплексу [8].

Мета дослідження – визначити та дослідити корпус лексичних одиниць, що є результатом категоризації поняття депресії в свідомості англомовної спільноти.

Однією з ознак системності мови є взаємопов'язаність елементів, що входять у неї [10, с. 7–9]. Базові поняття, якими послуговуються при системному підході до вивчення лексики відрізняються структурно-семантичною неоднорідністю [7, с. 206–207]. Так, Л. М. Васильєв припускає наявність родово-видових відносин між поняттям лексико-семантична група (надалі – ЛСГ) та «поле» [4]. Для виявлення внутрішньої структури слів А. А. Уфімцева пропонує вдатись до дослідження лексико-семантичних груп слів (ЛСГ), де об'єднання відбувається за лексичним значенням слова. [10, с. 132–143]. Ю. М. Караулов пояснює різницю між семантичним полем (надалі – СП) та ЛСГ таким чином: іменем ЛСГ слугує домінанта групи, яка обов'язково знаходиться в її межах, елементи якої об'єднані набором спільних семантичних компонентів (надалі – СК). Щодо СП, то його назвою виступає словосполучення, яке перебуває за межами поля й утворює тип родово-видових відносин стосовно інших польових одиниць, які поєднуються на основі однієї семи часто з дуже широкою семантикою [5]. В. В. Левицький умовно назвав утворення першого типу «ЛСГ типу А», а саме лексико-семантичне об'єднання, елементи якого згруповано на основі декількох спільних семантичних ознак. У межах другого типу системного утворення

було виділено два підтипи, а саме: 1) групи, елементи яких об'єднані денотативною спільністю та 2) групи, де об'єднання відбувається на основі сигніфікативної спільності [7, с. 214].

Доцільно припустити, що лексичні одиниці, які належать до ЛСГ *depression*, утворюють, ЛСГ типу А. На підтвердження цього ми насамперед вдалися до з'ясування внутрішньої структури слова із залученням аналізу словникових дефініцій [6]. При цьому враховувалась важливість узагальнення дефініцій на базі декількох словників, адже лише сукупність усіх зазначених у них компонентів дає можливість здійснення повного та всебічного лексикографічного опису та отримання розширеного набору сем досліджуваної одиниці [9, с. 10–11].

Результатом здійсненого аналізу стало виділення низки СК: родових та видових сем. Слід зазначити, що у нашому дослідженні ми розглядали лише ті лексико-семантичні варіанти (надалі – ЛСВ), які не виводять депресію за межі емотивного простору. Таким чином, ми не порушили правила побудови ЛСГ, у яку, на думку Т. Арнольд, можуть входити не лише цілі слова в усій сукупності значень, а й окремі ЛСВ [1, с. 251]. Використання аналізу словникових дефініцій базується на переконанні, що два слова семантично-пов'язані, якщо до їхнього складу входить хоча би один спільний компонент (під семантичним компонентом розуміємо кожен елемент тлумачення досліджуваного слова) [7, с. 229]. Однак, лексична одиниця *depression* характеризується великою кількістю наявних СК навіть у межах одного ЛСВ, тому ми вважали за доцільне залучити *режим фільтрації*, так званий «селективний параметр», запропонований Ю.М. Карауловим, за яким при визначенні семантичної подібності між словами враховуються не всі СК, а лише ті, які мають найбільшу диференціюючу силу [5]. Наявність родових сем співвідносить депресію з широким колом медичних захворювань й емоційних станів, спричиняючи відхід від лексико-семантичного угруповання до СП, одиниці якого поєднані одним компонентом з широкою семантикою. Тому важливим етапом у побудові ЛСГ, на нашу думку, виступає виокремлення саме видових сем, – тих компонентів смислу, які конкретизують зміст поняття депресія на рівні лексичного значення й формують у дослідника об'єктивну та неупереджену думку про об'єкт дослідження й слугують тим селективним параметром, про який згадувалося вище.

За І. А. Стерніним, компоненти словникових дефініцій вимагають інтерпретації як семи й потребують переформулювання в семний вигляд [9, с. 10]. Результатом інтерпретації стало виділення таких сем, які в подальшому називатимемо «семи депресії»:

- **пригніченість**, виражену СК: *despondency, dejection; low spirits*;
- **відчуття провини**, експліковане компонентом смислу *guilt*;
- **симптом депресивного стану**, що актуалізовано в СК: *disturbance of appetite and sleep, unable to sleep, increase or decrease in appetite and time spent sleeping*;
- **зниження життєвої активності**, представлене лексичними елементами: *inactivity, reduction in activity: amount, quality, or force; lowering of vitality or functional activity, lack of energy*;
- **смуток**, зміст якого узагальнюють такі СК: *sadness, marked especially by sadness, a state of feeling sad, very sad*;
- **нещасливість**, інтерпретовану на базі СК: *a feeling of being extremely unhappy, a person is so unhappy, the state of feeling very unhappy, a person is very unhappy*;
- **тривога** (неспокій), яким відповідають СК: *anxious, nervous та worried*;
- **безнадійність**, виявлену в компонентах смислу: *without hope, no hope for the future, hopelessness, hopeless, without hope for the future*;
- **похмурість**, що її зафіксовано в СК *gloom*;
- **замкненість**, наявність якої підтверджено СК *withdrawal*;
- **утрудненість ментальних процесів**, що здебільшого пов'язують з такими СК, як *difficulty in thinking and concentration inability to concentrate*;
- **схильність до суїциду**, що входить у значення СК *suicidal tendencies*
- **циклічність симптомів**, на яку вказують СК: *during these periods, spell*;
- **тривалість симптомів**, ознаки якої виявлено в СК: *for long periods, more prolonged*;
- **ангедонія** (втрата інтересу до життя), семантику якої інтерпретовано через СК: *prevents you from living a normal life, unable to live in a normal way, cannot live a normal life; cannot enjoy anything*;
- **безпричинність депресивного стану**, яку номінує СК *warranted by any objective reason*;
- **несприятливі життєві обставини**: *your situation is so difficult and unpleasant*.

Цілком очевидно, що не всі виокремлені семи мають однакову семантичну значимість, тому наступний етап дослідження передбачає їх розподіл на ядерні та периферійні. Ядерними вважають семи, присутні у всіх або більшості із використаних лексикографічних джерел, а також такі, що розпочинають тлумачення [9, с. 12]. До периферійних, відповідно, відійдуть семи, згадані лише в одному або двох словниках, чия значимість спростовується також вираженими ознаками оказіональності [6].

Таким чином до ядерних ознак віднесено: пригніченість, смуток, нещасливість, безнадійність, похмурість. Периферійні ознаки утворено такими семами, як зниження життєвої активності, утрудненість ментальних процесів, симптом депресивного стану, схильність до суїциду, циклічність, тривалість симптомів, безпричинність, ангедонія, тривога, несприятливі життєві обставини, відчуття провини.

Наступним кроком у дослідженні було спрямування зусиль на пошук лексичних одиниць – системоутворювальних елементів групи. Джерелом лексичного матеріалу стали шість словників-тезаурисів: English Oxford Living Dictionary and Thesaurus (EOLDT), Collins English Thesaurus (CET), Merriam-Webster English Thesaurus (MWET), Webster's New World Thesaurus (WNWT), Roget's 21st Century Thesaurus (R21CT) та The Oxford American Writers Thesaurus (OAWT), за допомогою яких було виокремлено лексичні одиниці, що репрезентують поняття депресії в англійській мовній свідомості. Попередньо зі списку було вилучено ті синоніми, що не фіксувались у чотирьох і більше словниках із шести залучених.

Для поглибленого вивчення семантичної структури виокремлених синонімів, було проведено детальний аналіз відповідних словникових дефініцій з використанням тлумачних словників сучасної англійської мови Cambridge Advanced Learner's Dictionary (CALD), Collins Cobuild Advanced Dictionary of English (CCADE), Longman Dictionary of Contemporary English (LDCE), Macmillan

English Dictionary for Advanced Learners (MED), Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (OALD), Merriam-Webster Learner's Dictionary (MWLD) та English Oxford Living Dictionary (EOLD), що виявив СК, які вказують на:

Комбінаторність стану [2, 71]: *Desolation is a feeling of great unhappiness and hopelessness [CALD]*; Комбінаторні стани можна розподілити на такі, що містять: 1) власне семи депресії *Heartache is a strong feeling of sadness or worry* 2) семи депресії+відмінні семи: *glum – disappointed or unhappy, and quiet* (OALD);

Тривалість стану, актуалізована у СК, що вказують на його виражений процесуальний характер: *Melancholy is an intense feeling of sadness which lasts for a long time and which strongly affects your behavior and attitudes* [CCADE];

Каузативність стану, репрезентована у причинно-наслідкових відношеннях, які викликали відповідний емоційний стан, що постає як результат певних негативних дій, обставин та вчинків. Каузативні відношення можуть бути пов'язані із **а) ситуацією з негативно-оцінною конотацією**: *Dismay is a strong feeling of fear, worry and sadness that is caused by something unpleasant and unexpected* [CCADE]; *heartbreak is very great sadness and emotional suffering, especially after the end of a love affair or close relationship*; *dismay – a worried, sad feeling after you have received an unpleasant surprise* (OALD); *grief is a very great sadness, especially at the death of someone* (CALD); б) **з суб'єктом стану**: *remorse is a strong feeling of sadness and regret about something wrong that you have done*; *guilt is a feeling of worry or unhappiness that you have because you have done something wrong, such as causing harm to another person* (CALD). Нами відзначено також семи так званої **нульової каузативності**, що вказують на відсутність видимої причини, яка могла би слугувати підставою для виникнення негативного стану: *Melancholy is a sadness that lasts for a long period of time, often without any obvious reason* (CALD); *moody – easily become annoyed or unhappy when there is no good reason to feel this* (LDCE); *if you are feeling blue, you are feeling sad or depressed, often when there is no particular reason* (CDCE).

Аналіз зазначених СК виявив ознаки, що вказують на нестійкість темпоральної перспективи. Так, суб'єкт відповідного емоційного стану може непокоїтись через негативні очікування з приводу **майбутніх подій**: *Despair is the feeling that everything is wrong and that nothing will improve* (CCADE). Тлумачення окремих лексичних одиниць – номінантів емоційних станів фіксує наявність СК, пов'язаних з **подіями, що відбулись**: *Regret is a feeling of sadness, repentance, or disappointment over an occurrence or something that one has done or failed to do* (EOLD). *Dejection is a feeling of sadness that you get, for example, when you have just been disappointed by something* (CALD); *Remorse is a strong feeling of sadness and regret about something wrong that you have done* (CALD). Ми можемо спостерігати також диференційні семи, що характеризують емоційний стан суб'єкта з огляду на **теперішню ситуацію**: *Despondency is a strong feeling of unhappiness caused by difficulties which you feel you cannot overcome* (CALD); *depression is a mental state in which you are sad and feel that you cannot enjoy anything, because your situation is so difficult and unpleasant* (CALD). Окремі компоненти значення варіюють на часовій осі, демонструючи невизначені ознаки темпоральності: *anxiety – an uncomfortable feeling of nervousness or worry about something that is happening or might happen in the future* (CALD).

Субстантивна група лексичних одиниць містить не лише номінанти станів, у яких перебуває суб'єкт, але й **ознаки елементів оточення, що викликали негативні переживання**: *dreariness is the quality of being sad, dull and not interesting* (OALD); *Poignancy is the quality that something has when it affects you deeply and makes you feel very sad* (не сам смуток, а те, що його спричиняє).

Експлікація стану, що фіксує зовнішні вияви та поведінкові реакції як показник стану, у якому перебуває суб'єкт: *Sorrow (JCB 2) is the outward expression of grief; lamentation; Mourning (JCB 1) is behaviour in which you show sadness about a person's death* [CCADE].

Інтенсивність перебігу, що актуалізується маркерами-інтенсифікаторами, які підсилюють виявлення емоційного стану: *Misery is great unhappiness* (CALD); *anguish – severe pain, mental suffering or unhappiness* (OALD); *melancholy is an intense feeling of sadness which lasts for a long time and which strongly affects your behaviour and attitudes* (CCADE).

Було зафіксовано випадки, коли окремі ЛСВ у семантиці родової семи демонстрували посилення на особу: *Misery is a person who is always unhappy and complaining* ЛСВ 4(OALD); *depressive is someone who suffer from depression* (CCADE).

Наступний етап передбачає з'ясування семантичної відстані між лексемами зі списку та словом-домінантою. Для цього ми скористалися формулою, що її розробили Л. В. Бистрова, Н. В. Капатрук та В. В. Левицький для досягнення семантичної однорідності ЛСГ і виявлення відстані, на якій перебувають лексичні одиниці в заданому семантичному просторі [3]. Для визначення ваги компонента в тлумаченні слова проводять такі обрахунки: $W = \frac{(n+1)-r}{n}$; де W – вага компонента; n – число компонентів (рубрик тлумачення); r – ранг компонента або рубрики. Середню вагу компонента буде визначено за формулою: $W_{\text{сєр}} = W_1 + W_2 + W_3 + W_4 + W_5$.

Таким чином ми не лише з'ясуємо, які елементи групи тлумачать через лексему *depression*, але й виявимо долю участі доміанти у семантиці кожного слова. Використання для аналізу лише словників-тезаурусів сприятиме формалізації процедури, оскільки компонент тлумачення, виражений лексично, має чітко заданий план вираження, що дозволяє з високою долею об'єктивізму говорити про однозначність його тлумачення [3]. Значення W варіює від 0 до 1. Чим вища вага компонента, тим більше вони семантично близькі. Установивши порогову величину як 0,5, ми провели стратифікацію списку, попередньо розподіливши лексеми, які увійшли до нього, на три групи:

- 1) лексеми з вагою 0,5 та вище;
- 2) лексеми, чия вага не перевищує поріг 0,5. Ці лексеми в подальшому піддаються тесту на ядерні семи, і лише здобувши сумарну вагу 0,5 та більше, залишаються в основному складі ЛСГ;
- 3) лексеми з нев'язною семантикою. Їхнє тлумачення не відбувається за участі імені ЛСГ, а отже їхня семантична вага дорівнює 0. Ці лексеми проходять додатковий тест на ядро: якщо у їхньому тлумаченні фігурує хоча б один із компонентів ядра (з вагою не меншою від 0,5), то такі слова залишають в основному складі ЛСГ.

До периферійного складу ми віднесли лексеми, які, за результатами тесту на ім'я або тесту на ядро, здобули семантичну вагу 0,25 та більше (але менше ніж 0,5). Решта лексем проходять додаткове обчислення, що полягає у додаванні результатів двох попередніх тестувань (цей додатковий прийом стосується лише тих лексем, які у результаті тесту на ім'я та тесту на ядро отримали семантичну вагу, меншу від 0,25. Якщо ж порогу 0,25 не було досягнуто при додаванні результату обох тестів, то такі ЛО було виключено зі складу. Таким чином, до складу ЛСГ *depression* увійшли такі лексеми:

1. Основний склад: *blues* (1), *dejection* (0,58), *discouragement* (0,6), *despair* (0,75), *despondency* (0,52), *doldrums* (0,71), *dumps* (0,55), *gloom* (0,7), *malaise* (0,7), *melancholy* (0,64), *misery* (0,6), *sadness* (0,9), *sorrow* (0,5), *unhappiness* (0,77), *woe* (0,6) (усього 15лексем). Ці лексеми в результаті першого етапу обрахування продемонстрували високу семантичну вагу і утворюють ядро групи [3].

Таблиця 1

«Тест на ім'я»

	EOLD	CCEDT	MWED	WNWT	OAWT	
blues	1	1	1	1	1	1
dejection	0,96	0,94	1	-	-	0,58
despair	0,66	1	1	0,66	0,46	0,75
despondency	0,66	0,94	1	-	-	0,52
discouragement	1	0,5	0,5	1	-	0,6
doldrums	1	0,93	0,66	-	1	0,71
dumps	-	0,85	1	-	0,9	0,55
gloom	0,5	0,5	1	0,5	0,5	0,7
malaise	0,84	0,84	-	1	0,85	0,7
melancholy	0,63	0,93	1	-	0,53	0,64
misery	1	1	-	-	1	0,6
sadness	0,85	0,8	1	1	0,83	0,9
sorrow	1	-	0,5	-	1	0,5
unhappiness	1	1	1	-	0,89	0,77
woe	1	1	-	-	1	0,6

За результатами тесту на ядро до основного складу також віднесено лексеми *adversity* (0,62), *anguish* (0,5), *contrition* (0,56), *desolation* (0,5), *disappointment* (0,9), *discontent* (0,56), *distress* (1), *dolour* (0,9), *grief* (0,98), *heartache* (0,86), *heartbreak* (0,63), *mourning* (0,75), *pain* (0,5), *pessimism* (0,55), *suffering* (0,53), *torment* (0,73), *tribulation* (0,56), *trouble* (0,5), *repentance* (0,61) (усього 19 лексем)

2. Периферійний склад. *ache* (0,36), *affliction* (0,48), *agony* (0,42), *bitterness* (0,4), *blahs* (0,25), *cheerlessness* (0,2), *demoralization* (0,3), *discomfort* (0,4), *disconsolateness* (0,4), *disheartenment* (0,3), *dismay* (0,3), *dispiritedness* (0,4), *dolefulness* (0,4), *downheartedness* (0,4), *dreariness* (0,4), *forlornness* (0,4), *frustration* (0,33), *funk* (0,4), *gloominess* (0,4), *glumness* (0,4), *lamentation* (0,3), *low-spiritedness* (0,4), *mopes* (0,4), *mournfulness* (0,4), *ordeal* (0,35), *regret* (0,43), *remorse* (0,38), *torture* (0,3), *sorrowfulness* (0,4), *wretchedness* (0,3) (усього 30 лексем)

Формуючи ділянки ЛІСГ ми враховували також фактор частотності лексеми в словниках: незважаючи на високий показник, лексеми, які траплялися в одному або двох із п'яти залучених словників, до основного складу не ввійшли. Це особливо стосується таких лексем як *dispiritedness*, *heavy-heartedness*, *disconsolateness*, *sorrowfulness*, *forlornness*, *joylessness*, *gloominess*, *cheerlessness*, *hopelessness* тощо, які було віднесено до периферії.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо в інвентаризації груп споріднених словоформ *depressed*, *depress*, *depressing* та *depressingly*.

Література:

1. Арнольд И. В. Семантика. Стилистика. Интертекстуальность: Сборник статей / Науч. редактор П. Е. Бухаркин. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 1999. – 444 с.
2. Борисов О. О. Мовні засоби вираження емоційного концепту страх: лінгвокогнітивний аспект (на матеріалі сучасної англійської художньої прози): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Борисов Олександр Олександрович. – Житомир, 2005. – 252 с.
3. Быстрова Л. В. К вопросу о принципах и методах выделения лексико-семантической группы слов / Л. В. Быстрова, Н. Д. Капартук, В. В. Левицкий // Филологические науки. – 1980. – № 6. – С. 75–78.
4. Васильев Л. М. Теория семантических полей / Л. М. Васильев // Вопросы языкознания. – 1971. – № 5. – С. 105–113.
5. Караулов Ю. Н. Структура лексико-семантического поля / Ю. Н. Караулов // Филологические науки. – 1972. – № 1. – С. 57–68.
6. Карпіна О. О. Семантичний аналіз лексеми *depression* / О. О. Карпіна // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. – Чернівці: Видавничий дім «РОДОВІД», 2017. – № 1(14). – С. 230–235.
7. Левицкий В. В. Семасиология / В. В. Левицкий. – Винница: НОВА КНИГА, 2006. – 512 с.
8. Руднев В. П. Характеры и расстройства личности. Патография и метапсихологии / В. П. Руднев. – М.: Независимая фирма «Класс», 2002. – 272 с.
9. Стернин И. А. Методы исследования семантики слова / И. А. Стернин – Ярославль: «Истоки», 2013. – 34 с.
10. Уфимцева А. А. Опыт изучения лексики как системы (на материале английского языка) / А. А. Уфимцева. – М.: Изд-во Академии наук СССР, 1962. – 288 с.

Список лексикографічних джерел

11. Cambridge Advanced Learner's Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>
12. Collins English Dictionary. Complete & Unabridged 10th Edition [Electronic resource]. – Mode of access: <http://dictionary.reference.com/browse/>
13. English Oxford Living Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access: <https://en.oxforddictionaries.com/>
14. Longman Dictionary of Contemporary English. The Living Dictionary / Ed. by D. Summers. – Harlow, Essex: Pearson Education Limited, 2005. – 1949 p.
15. Merriam-Webster Learner's Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/>
16. Oxford Advanced Learners Dictionary / Ed. by S. Wehmeier. – Oxford: Oxford University Press, 2005. – 1780 p.
17. The Oxford American Writer's Thesaurus/ compiled by Christine A. Lindberg. – Oxford: Oxford University Press, 2004. – 1050 p.
18. Roget's 21st Century Thesaurus, Third Edition [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.thesaurus.com/browse/depression?s=t>
19. Webster's New World Thesaurus / prep. by Charlton G. Laird. NY: The New American Library, Inc., 1975.